

ARNLJOT-TIDENDER

No. 1/2016

Östersund fredagen den 8 juli 2016
No. XLIX Från grundandet AD MCMXCVIII

Årgång 19

Jubiléerna fortsätta!

Nämna Arnljotspelen och Arnljot och Du "vet" att det inte är långt till jubel - jubel över spelglädje och jubel över spelplatsen, jubel över ensemblen och jubel över alla dess jubiléer som ju infaller titt som tätt.

Börjar man tänka efter så måste jubiléer vara en specialitet för just Arnljotspelen. Det finns så många år som blir värda att uppmärksamma.

Med ovanstående ord inleddes n:r 1/2015 och nu är det alltså återigen dags, vad är det vi firar i år då fråga sig den vetgirige och kunskapsstörstande läsekretsen?

I år är det scenens tur att fylla år. Det hände sig nämligen att år 1936 var den nuvarande scenen klar att tas i bruk för första gången, man hade "grävt ut" på lägden - vilket ännu kan ses, och därmed skapat en lämplig upphöjning för att kunna ge Arnljot ett passande podium!

Leve scenen - leve den!

Mikael Andersson, C Red

Vad är detta för tidning?

Det Du nu håller i Din hand och tittar förundrat (?) i är Teaterföreningen Arnljotspelens egen tidning "Arnljot Tidender" (tidender = nyheter)

Tidningen har kommit ut sedan 1998 och är nu inne på den 19:e årgången - många av de gamla numren finner Du på föreningens hemsida.

Här finner Du information om spelen och föreningen i sig, men också artiklar med mer traditionellt innehåll för en äkta föreningstidning.

Vi hälsar DIG varmt välkommen till årets uppsättning, antingen som deltagare eller som besökare. Speltiderna finner Du på egen plats i tidningen.

VARMT VÄLKOMMEN!

Regissören glädjer sig åt scenen...
Foto: Rasums Åkergren

s.2 Vad är Arnljotspelen, s.3-5 Årsmötesproto 2015, s.6 Bård nu och då, Ordförande, s.7 Regissör Håkan, Björn motionsskola, s.8 Glasbyte S-hagen, Johan Nordlander sällskapet, s.9-12 Arnljot Gelline, s.13 Stödmedlem, s.14 Föreningen vad är det?, s.15 Ledare, Manus 6:e uppl., s.16-17 Inför premiären et.c. Vhtpl, s.18-19 Slandrom i midsommartid 1030

VAD ÄR ARNLJOTSPELEN?

Friluftsteatern Arnljotspelen har spelats på vår spelplats, Arnljotlägden (se karta sista sidan), varje sommar sedan 1935 - Sveriges äldsta friluftsteater!

Detta efter författaren/kompositören Wilhelm Peterson-Bergers riktlinjer, med endast några få uppehåll under krigsåren. Det är i sig en egen teaterhistoria. Teaterscenen har ofta utropats som Sveriges vackraste friluftsteater, med vildblomsterprakt i salongen och en dramatisk natur med hisnande utsikt över Storsjön och fjällkedjan som bakgrund. Detta i kombination med Peterson-Bergers sagolika operamusik och färgprakten i skådespelarnas scenkläder, gör föreställningen till en oförglömlig högsommarupplevelse.

Då spelen är årligen återkommande och troget spelas efter det manus föreningen ärvt av Peterson-Berger, är det en spännande upplevelse att se hur regissören, tillsammans med ensemblen varje år förnyar arrangemanget till att passa in i tidsandan och ta fasta på och lyfta nutida samhällsangelägenheter genom årliga förändringar i teaterstyckets form och nytolkningar av rollfigurernas personligheter.

Trots denna ständiga förnyelse är "Arnljot" fortfarande en historisk vikingaskildring, om både världslig och religiös maktkamp, men innehåller även ett stort mått av existentiella grubblerier hos huvudpersonerna som är tidlöst.

Handlingen utspelar sig under vikingatiden: Arnljot, nyss hemkommen efter några år som viking i fjärran länder, finner sin hembygd söndertrasad av rivalitet om makten. Tre olika grupperingar strider om hur Jämtland skall styras. Två grupperingar kivas om jämtarna skall svära trohet till den svenske eller norske kungen, medan en tredje förordar att Jämtland skall bli ett eget rike med egen överhöghet. Ett politiskt triangeldrama som kompliceras av kampen om Jämtland skall behålla sin gamla asatro eller försvära sig till den nya tron på "Vite-

Krist", skär som ett brinnande svärd rätt igenom alla politiska grupperingar.

I den här fejden finner Arnljot att även hans ungdomskärlek och trolovade, Gunhild, blivit en spelpjäs i maktkampen. Hon har, av politiska skäl, blivit bortgift med en annan man, Gudfast. Vid tinget på Frösön år 1025, där Arnljot förväntas väljas till konung och göra Jämtland till ett fritt och obundet rike, skymfas han så svårt av sin trolovades lagvigde, att han dräper densamme. Arnljot döms för dådet fredlös (biltog), för brott mot tingsfriden och tar sin tillflykt till fjällen och sameflickan Vaino. Under åren av intern landsflykt, omhändertagen av den väna samekvinnan Vaino, ansätts han av både religiösa och personliga grubblerier om hur han skall gå vidare med sitt liv, som till slut leder till att han ansluter sig till den återvändande landsflyktige norske konungen Olav Haraldsson (den helige) och stupar tillsammans med honom i slaget vid Stiklestad den 29 juli 1030.

Handlingen rymmer många bottnar och Du finner själv DIN EGEN ARNLJOT vid Din bekantskap med pjäsen.

"Arnljot" sattes upp första gången som taldrama, dess premiär, år 1908 skedde i Stocke på Frösön, alldeles bakom nuvarande hembygdsmuséet i g:la biblioteket. Två år senare, 1910, var det så dags för premiären av operan på Kungl. Teatern (idag Operan) i Stockholm. Pjäsen kom också att spelas av ett antal fria omkringresande teatersällskap.

När Peterson-Berger flyttade "hem" till Jämtland och sitt Sommarhagen 1930 väcktes så tanken att sätta upp Arnljot på "hemmaplan" och så kom den första uppsättningen på den av PB inköpta Riselägden till stand 1935.

År 2016 genomföres det 77:e spelåret på Arnljotlägden. / C Red. m.fl.

Anm. artikeln till huvuddel även i n:r 2/2012, 1/2015

Protokoll fört vid Teaterföreningen Arnljotspelens årsmöte lördagen den 23:e oktober 2015 klockan 15:00 Plats: Stocketitt, Frösön

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Linda Åkergren öppnar mötet klockan 14:47 och hälsar välkomna.

§ 2 Val av mötesordförande och mötessekreterare

Till mötesordförande väljs Lena Bengtsson och till mötessekreterare väljs Jens Bäckman.

§ 3 Justering av röstlängd

Årsmötets anmälningslista prickades av, och närvarande medlemmar gavs rösträtt.

§ 4 Föredragning och godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes.

§ 5 Val av två justerare tillika rösträknare

Till justerare tillika rösträknare väljs Robert Johansson och Amanda Vesterlund.

§ 6 Fråga om årsmötet blivit behörigen kallat enligt kap. V § 3, 2:o (Skall vara samtliga medlemmar tillhandagenast 3 veckor före ordinarie årsmöte)

Årsmötet fann sig vara behörigen kallat.

§ 7 Styrelsens verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen gicks igenom, och årsmötet upptäckte följande felaktigheter:

1.3: Vid styrelsens sista möte har ordet "lördag" på oförklarligt sätt nästlat sig in, och stryks.

1.5: En särskrivning upptäcktes: "Arbetet för detta har redan på börjats!".

1.6: Byt ut de två förekomsterna av ordet "utnyttjar" mot "nyttjar".

3.1: Lägg till ordet "ansvarig" i slutet av "Ljud- & musik". Ändra från punkt till semikolon i slutet av meningen "Redaktion för Arnljottidender (AT)."

3.2.5: Några mindre språkliga felaktigheter.

3.2.7: Ändra "KR-utskottet" till "KR". Än-

dra "rep och spelperioden" till "rep- och spelperioden". IT-ansvarige heter Roberg Johansson.

3.2.8: Ändra order här till har. Sätt punkt efter "6:e juni och gjorde så".

4: Datumet 2015-03-2, vilket var det? "Vår nyE regissör" ska det vara. KR har inte tillsatt någon, men har presenterat förslag för styrelsen.

5: Punkt i slutet av meningen.

6: Ta bort hela denna punkt.

7: Pär heter Pehr. Hovskalderna ska läggas till: Torgærd (Lisa) och Gissur (Maria M. Broman).

8: Ändra ock till och. Korrekturläs.

10: Resan till Stiklestad och värstädningen nämns inte. Alla var inbjudna, inte inbjudan.

11: Amanda Vesterlund fick 3-årsmärke, inte Nygren.

12: Lärdommar ska vara lärdomar.

Verksamhetsberättelsen godkändes efter kompletteringar.

§ 8 Styrelsens ekonomiska berättelse

Den ekonomiska berättelsen föredras av Ulf Larsson. Ekonomiberättelsen godkännes att läggas till handlingarna.

§ 9 Revisorernas berättelse

Revisionsberättelsen lästes upp av Jörgen Mårtensson, där det föreslås att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014/2015. Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

§ 10 Fråga om styrelsemedlemmarnas ansvarsfrihet

Årsmötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014/2015.

§ 11 Propositioner från styrelsen

11.1 Möjlighet för styrelsen att besluta om extra föreställningar

Propositionen lästes upp av Björn Kron. Citat från propositionen:

På grund av den kraftiga nederbörden

under spelsommaren 2015 har tanken om att ha extra föreställningar kommit upp till ytan. Att ha åtta speldagar så tätt in på varandra gör oss känsliga för väderomslag. Dåligt väder är en av anledningarna till låga besöksiffror. Vi vill försöka skydda oss från detta.

Styrelsen vill kunna ha möjligheten att besluta om två extra föreställningar. Dessa skulle ske den tredje helgen i september. Alltså 17-18/9 - 2016. Repetitioner skulle ske dagarna innan och genrep på fredag. Vi vet att det är många saker att tänka på inför eventuella extra föreställningar. Till exempel kanske vissa i ensemblen inte kan delta på grund av arbete, så styrelsen vill att det ska vara ett flexibelt beslut. Därför tänker vi oss att vi fattar slutgiltigt beslut i frågan på det utflyttade årsmötet efter sista ordinarie föreställning.

Vi i styrelsen yrkar därför följande:

Att föreningen på ordinarie årsmöte preliminärt fattar beslut om att genomföra två extra föreställningar av Arnljots spelen. Dessa kommer att ske 17-18/9 - 2016. Att föreningen på det utflyttade årsmötet 2016 fattar slutgiltigt beslut i frågan.

Efter en kort diskussion beslutade sig årsmötet för att yrka bifall för propositionen.

§ 12 Motioner från medlemmar eller hedersledamöter (Kap. V § 3, 3:o "Motion till årsmöte, undantaget förslag till val, skall vara styrelsen tillhanda senast två veckor före årsmötet")

Inga motioner har inkommit.

§ 13 Förslag till verksamhetsplan för kommande verksamhetsår

Förslaget till verksamhetsplan godkändes efter diskussion och omröstning. Premiären 2015 infaller lördagen den 9:e juli med fyra speldagar, en dags speluppehåll, och sedan ytterligare fyra speldagar. Dessutom beslutades att man skulle ordna månatliga träffar för samkväm och/eller dramaövningar.

2016-05-dd Vårstädnig
2016-05/06 Repetitionsstart för alla som vill delta i spelen
2016-06-07 Storsamling

2016-07-08 Generalrepetition
2016-07-09 Premiär, kl. 15:00
2016-07-10 Andra föreställn., kl. 15:00
2016-07-11 Tredje föreställn., kl. 19:00
2016-07-12 Fjärde föreställn., kl. 19:00
2016-07-13 Speluppehåll
2016-07-14 Femte föreställn., kl. 19:00
2016-07-15 Sjätte föreställn., kl. 19:00
2016-07-16 Sjunde föreställn., kl. 15:00
2016-07-17 Åttonde föreställn., final, kl. 15:00
2016-08-dd Höststädnig
2016-09-30 Verksamhetsårets slut och bokslut
2016-10-29 Årsmöte och blot

§ 14 Förslag till utgifts- och inkomststat för kommande verksamhetsår

Budgetförslaget från kassören fastställdes av årsmötet med följande ändringar:

PR-budget: +10000

Biljettintäkter: +10000

Årsmötet godkände budgeten med dessa förändringar.

§ 15 Val av styrelse för nästkommande verksamhetsår

Sju styrelsemedlemmars mandat utgår detta år, och ett fyllnadsval måste göras. Årsmötet väljer ny styrelse enligt följande:

Ordförande (varje år) Linda Åkergren (omval)
Kassör (varje år) Ulf Larsson (omval)
Sekreterare (jämna år) Jens Bäckman
Ledamot I (jämna år) Jörgen Mårtensson
Ledamot II (udda år) Emma Holmberg (omval)
Ledamot III (jämna år) Tommy Nord (nyval, fyllnadsval)
Ledamot IV (udda år) Lisa Boström (nyval)
Suppleant 1 (varje år) Björn Kron (omval)
Suppleant 2 (varje år) Anna Persson (omval)
Suppleant 3 (varje år) Robert Johansson (nyval)

§ 16 Val av konstnärligt råd (KR) om fem ledamöter enligt Kap. VI § 10

Konstnärligt råd väljs enligt följande:

Maria M Broman (omval)
Björn Sandin (omval)
Lisa Boström (omval)
Anna Persson (nyval)

§ 17 Val av särskilda befattningshavare
De särskilda befattningshavarna väljs enligt följande:

Lägdsfogde Jörgen Mårtensson (omval)
Kioskansvariga Emma Holmberg (omval)
Eva Norman (nyval)
Köksansvarig öppen, lämnas till styrelsen att tillsätta
Kostymansvarig Maud Henrik-Jonsson (omval)
Maria M Broman (omval)
Ljudansvarig Jens Bäckman (omval)
Rekvizitaansvariga Jörgen Mårtensson (omval)
IT-ansvarig Robert Johansson (omval)
PR-utskottet Amanda Vesterlund (nyval)
Rasmus Österberg (omval)
Robert Johansson (nyval)
Redaktion AT Mikael Andersson (omval)
Patrik Andersson (omval)
Mattias Nilsson (omval)
Fotografer Andreas Ekeroot (omval)
Rasmus Österberg (nyval)

§ 18 Val av två stycken föreningsrevisorer jämte suppleanter, vilka ej äga ingå i styrelsen

Ordinarie: Håkan Larsson (omval)
Kjerstin Bengtsson (omval)
Suppleant: Mikael Andersson (omval)
Björn Sandin (omval)

§ 19 Val av representant till Peterson-Bergerstiftelsens styrelse

Lena Bengtsson (omval)

§ 20 Val av representant till Sommarhagens Vänner

Sommarhagens Vänner är på väg att läggas ner, det första årsmötesbeslutet har redan fattats.

Ordinarie: Anna Persson (omval)
Ersättare: Emma Holmberg (omval)

§ 21 Val av valberedning bestående av en sammankallande samt två ledamöter inför nästkommande ordinarie årsmöte, vilka ej äga ingå i styrelsen

Valberedningen väljs enligt följande:

Jocke Espell (sammankallande)
Jimmy Martinsson
Maud Henrik-Jonsson

§ 22 Fastställande av stödmedlemskapsavgift

Årsmötet beslutar att stödmedlemsavgiften bibehålls på 200 kr.

§ 23 Val av hedersledamot

Inga förslag till hedersledamot har inkommit.

§ 24 Övriga frågor (som kan väckas vid årsmötet, om vars upptagande beslutas i varje enskilt fall. Övriga frågor anmäls till mötessekreteraren. Övriga frågor förekomma ej vid extra årsmöte.)

Inga övriga frågor.

§ 25 Mötets avslutande

Mötesordförande Lena Bengtsson tackar mötesdeltagarna för visad uppmärksamhet och avslutar mötet klockan 17:09.

Frösön den 24:e oktober 2015
Vid tangentbord:

Jens Bäckman
Mötessekreterare

Lena Bengtsson
Mötesordförande

Justeras
Amanda Vesterlund Robert Johansson

Bård- nu och då.

Då jag började för vad jag tror är 12år sedan användes fortfarande kostymer i olika färger och former, två rollfigurer var Hemming och Bård.

Det var egentligen inte mycket jag förstod utom att Bård var en av dem som hade mantel och färglada kläder. Denne Bård var herse på en plats vid namn Bräcka (Bräcke?) och hade ett mindre meningsutbyte först med en annan herse vid namn Hemming och sen hänger han på Sigurd ihop med Hemming till Stiklestad för att få hem Arnljot. Soft kille med fina kläder som för 12år sedan doftade runt i sina fina kläder i väntan på sina repliker precis som vi kvinnliga statister var med i kvinnoscenen, fast merparten av oss sa ingenting, det var folk som varit med längre som tog de få replikerna som fanns.

Åter till karaktären Bård, denne anonym figur som har nåt slags dispyt med Hemming, båda är uppenbarligen övertygade att deras väg är den rätta även om jag upplevt dem som två ganska kontrollerade personer som käbblats i all vänlighet.

2016 och nu står jag själv med Bårds repliker, denne bård som fordom känts ganska sympatisk på något vis, nu är han både självmedveten, hånande och har ett obehagligt ego mot denne Hemming som han förut bara småkäbblat med. Det jag kan ge Bård beröm för är att han iallafall verkar vara väldigt övertygad om vad han tycker och att han står för sin åsikt.

Vad som sen gör att han tar både Sigurd och Hemmings parti så småningom visar väl att han inte är sämre än att han kan ändra sig eller så är han bara duktig på att vända kappan (manteln) efter vinden.

Jag gillar dig Bård, även om du är en hånande retsticka bitvis, som sen höjer sig i min aktning. Det tog bara till det 77:e spelåret innan vi hade kvinnliga skådespelare som spelade 2 namngivna hersar.

Anna Ingridsson
Bäckman

Ordförande...

Kära vänner bland jämtar!

Ibland känns det som att tiden flyger fram. Nu är vi redan framme vid spelperiod och repetition, förberedelser och det tunga arbetet ligger ånyo i det förgångna. I alla fall för denna sommar...

Tiden går fort när man har roligt, och lika snart som denna Arnljotsommar är över så även börjar arbetet inför den nya produktionen 2017, vårt 78:e spelår.

Tidigare år har scenarbetet med Arnljot varit koncentrerat till några veckor under sommaren, och större delen av årets 10 andra månader har bestått av en lång längtan efter varen och att åter få åka ut till lägdan och träffa sommarfamiljen.

Sedan vårt årsmöte i oktober har föreningen haft återkommande månadsträffar. Dessa har för gjort att jag inte behövt vänta till sommaren för att få möta er alla igen. Istället har vi träffats och fikats, umgåtts och gjort dramaövningar. Jag tror att de återkommande träffarna har stor potential och fyller sin roll även kommande vinter. Inte bara att det är trevligt att umgås, det ger oss även möjlighet att knyta an till varandra, utveckla vårt teaterintresse och ökar vår möjlighet att nå nya höjder och mål med teaterproduktionen.

Vi har alla gjort ett fantastiskt arbete tillsammans, alla på scen och alla som arbetar bakom kulisserna! Tillsammans berättar vi historien om Arnljot, men vi berättar även en historien om oss själva. Genom sol och rusk, medgång och motgång, genom 77 spelsomrar, förbinder vi det gamla och det nya. 77 år kan tyckas vara lång tid att spela samma pjäs, men oj så fort det ändå har gått!

Väl mött!
Linda Åkergren
Ordförande.

Regissör Håkan Borgsten

Jag är född, uppväxt och rotad i Jämtland. Jag brinner för att kunna fortsätta leva och verka i Jämtland. Det är något som inspirerar mig och driver mig framåt. Jag har under hela mitt vuxna liv sysslat med teater/scenkonst/kultur i någon form, främst som skådespelare. Det jag oftast erbjuder i dessa sammanhang är nyfikenhet, ifrågasättande av det som varit och hur det alltid är tänkt, jag vill väldigt ogärna upprepa mig själv och därför lär de saker jag regisserar sällan se eller låta som publiken tidigare sett eller hört.

Tidigare har jag regisserat Alice i Underlandet, En Midsommarnattsdröm, Timmarna med Rita, Först Föds Man Ju m.f. Som skådespelare har jag gjort många olika roller men senaste åren har det uteslutande varit musikteater och då många barn/ungdomsföreställningar. Magnus och Brasse i Fem myror är fler än fyra elefanter, Karlsson på Taket, drängen Aldfred samt Emils pappa Anton samt ett helt gäng flera karaktärer som jag fått glädjen att gestalta.

Näval, när jag inte sysslar med scenkonst eller det man inom ramen kallar för kultur så har jag en växande familj, ett nyligen köpt hus, gillar idrott, främst fotboll och ÖFK.

Vill ni lära känna mera av vem jag är så finns jag i sommar på Arnljotlägden.

/Håkan

*Anm. från TA:s hemsida.
Håkan är spelens 16:e regissör*

Arnljot X

Håkan Borgsten,
åren 2004-2006

Björns lilla motionsskola

Nu är det sommar och föreställningsperiod. Men erfarenheten säger oss att den snart är över och tid för årsmöte istället. På årsmötet tar föreningen nästan alla viktiga beslut, bland annat om motioner.

Om du som medlem har en idé eller ett förslag du tror är bra så kan du skriva en motion och skicka in den till styrelsen, senast två veckor innan årsmötet, så kommer föreningen rösta ja eller nej till din idé på årsmötet.

Tänk på det här när du skriver en motion:

1. Rubrik. Börja med en rubrik som talar om vad motionen handlar om.
2. En beskrivande problemformulering. Beskriv anledningen till att denna motion behöver tas upp. Ange relevant bakgrundsfakta, dels för att tydliggöra problemet men också för att underlätta för de som senare läser motionen och beslutar i ärendet.
3. Syfte (motivering). Skriv en text som berättar varför du tycker som du gör.
4. Att-satser. Jag/Vi föreslår därför att...
5. Avslutning. Avsluta gärna din motion med att skriva ort och datum då den skrevs samt underteckna med namn.

Exempel:

Mer messmör på mackorna!
Varje gång vi haft stora rep och fått fika så har nästan inga mackor haft messmör på sig. Messmör är ett näringsrikt och gott pålägg, dessutom produceras det i Sverige.

Jag tycker messmör smakar riktigt gott och det tycker många andra också!

Därför föreslår jag:

Att köket bara köper messmör som pålägg.
2016-07-07, Östersund, Björn Johnsson

Vid tangentbordet,
Björn Johnsson,
28 år.

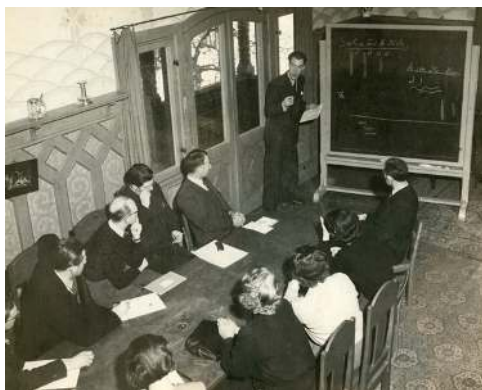
Fotograf: Andreas
Ekeroot

Glasbyte!

Sommarhagen ser ljuset! I åtminstone 30 års tid har huvudingången till Peterson-Bergers Sommarhagen haft insynsskyddade "badrumsfönster", för att inte ovälkomna gäster ska kunna se vad som finns i huset. Exakt när dessa frostade glas sattes dit är oklart men äldre bilder bekräftar att dessa inte har suttit där från första början. Tanken att att skydda huset från insyn kanske från början var god - men det har ju även effekten att de "skyddar" besökaren mot P-B:s älskade utsikt. Under en varm förmiddag i juni, närmare bestämt den 16/6 2016, byttes rutorna mot genomskinliga fönsterglas och ordningen på Sommarhagen var därmed återställd. Den dimridå som rått sedan Kalla Krigets dagar förbyttes mot "glasnost" - öppenhet - och Sommarhagen botades från sin skumög-dhet. Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsen har sedan 2014 många nya ansikten i styrelsen och har högt ställda ambitioner att huset ska restaureras och verksamheten utvecklas. Välkommen att besöka tonsät-tarhemmet på Frösön!

Vid pennan: Patrik Andersson,
ledamot Wilhelm Peterson Berger
Stiftelsens styrelse.

Johan Nordlander-sällskapet är en förening grundad 1979, alltsedan starten med säte i Umeå. Sällskapet har namn efter nestorn inom norrländsk kulturforskning, Johan Nordlander (1853-1934).

Sällskapet har som främsta syfte att etablera ett närmare samarbete mellan fackforskare och fritidsforskare, framför allt sådana med inriktning mot norrländsk humanistisk forskning. Målet är att forskare med olika bakgrund skall kunna publicera både artiklar med vetenskapliga ambitioner och sådana arbeten som har karaktär av meddelanden och aktstycken. (<http://www.johannordlandersallskapet.se>)

ARNLJOT GELLINE

En sägengestalt med förnyad aktualitet

När man färdas europaväg 75 i riktning från Sundsvall mot Östersund och nalkas Gällö, en by i Revsunds socken invid inlandsbanan (*Anm. inte InlB utan Mittbanan. / C Red*) i sydöstra Jämtland, fångas blicken av en jättelik staty föreställande en viking. Statyn står som riktpunkt och kännemärke för Gällö campingplats. Den skall vara en bild av Arnljot Gelline, jämtlänningen som kämpade vid kung Olavs sida i Norge och stupade i slaget vid Stiklestad år 1030. Denne kämpe och hjälte har såväl i folktraditionen som av en del namnforskare uppfattats såsom bördig från Gällö. Under senare år har denna uppfattning vuxit sig allt starkare i Gällöbygden och den har tagit sig konkreta uttryck på mer än ett sätt: både Arnljot Gellines gestalt och namn figurerar i dag i många olika sammanhang. Man anordnar "Arnljotsträffar" och "Arnljotklubbar" och bygdens idrottstävlingar går i allmänhet under Arnljots namn. En gata i samhället har fått namnet Arnljots- vägen och ålderdomshemmet kallas Gellinergården. Flera mer eller mindre offentliga inrättningar använder en neonskylt med bilden av en vikingagestalt i gult på röd botten. Sådana skyltar kan ses på campingplatsens huvudbyggnad, på brandstationen och hotellet samt på en tvättrinättning och en verkstad.

Motivet med vikingagestaten var ursprungligen symbolen för Revsunds socken (*Anm. Knappast troligt då socknen upphörde 31/12-1863 och någon kommunal heraldik då ej hade utvecklats. / C Red.*) Senare blev det Revsunds kommunvapen, fastställt av Kungl. Maj:t den 22/2 1948 med följande beskrivning: *"I rött fält en stående viking av guld, som i högra handen håller ett stolpvis ställt spjut och på den vänstra armen bär en rund sköld."*

Som fastställt kommunvapen - och därmed skyddat enligt lag - kvarstod det fram till den 1/1 1974, då Revsunds

kommun uppgick i Bräcke kommun och därmed officiellt antog denna kommuns vapen. Efter denna tid har det varit möjligt att utan särskilt tillstånd använda vapnet eller dess motiv för enskilda ändamål. Detta har skett i Gällö hembygdsförening, som upptagit motivet i sin stämpel för brev och handlingar.

Ur Johan Nordlander-sällskapets tidning
OKNYTT n:r 1-2/1981

Neonskyltarna gjordes däremot redan 1971 och statyn vid campingplatsen - för vilken givetvis inte något särskilt tillstånd behövdes - 1968, alltså vid en tid, då man kände till den förestående kommun-sammanslagningen och dess följd för Revsund som självständig kommun.

Namngivningen av ålderdomshemmet förde med sig ett problem av annan art. Det visade sig att det fanns en släkt vid namn Gälliner, som skulle kunna opponera sig mot användningen av dess namn. Detta namn hade antagits av en förfader till den nuvarande släkten, en Gällö-bo, i samband med värvning. En överenskommelse ingicks emellertid utan större svårighet. Dock stavas namnen olika.

Om den historiske Arnljot Gelline får vi de äldsta uppgifterna i Snorre Sturlasons saga om Olav Haraldsson från början av 1200-talet, både i den stora självständiga Olavssagan och i den version som är infogad i Heimskringla. I skildringen av Arnljot är det två episoder, som Snorre uppehållit sig vid. Den första omtalar några skatteindrivande normmäns möte med Arnljot i den jämtländska ödemarken: en fredlös stigman men ändå ingen vanlig skogslöpare utan en rik och myndig man med nästan övernaturliga krafter. Han löper så fort på sina skidor att normmännen inte orkar följa honom. De får då stå på hans skidor men detta hejdar inte hans färd. En kan-

nibalisk jättekvinna bemästrar han genom att slunga sitt spjut med sådan kraft att det går rakt igenom henne. Vid avskedet från norrmännen skickar han med dem en silvertallrik som gåva till kung Olav. Den andra episoden skildrar Arnljots möte med den norske kungen, hans övergång till kristendomen och slaget vid Stiklestad, då han stupade redan vid första drabbningen. I båda skildringarna framhåller Snorre Arnljots vackra ansiktsdrag och hår, hans resliga gestalt och praktfulla kläder.

Snorre anger inte närmare var Arnljot hörde hemma, endast att han hade släkt både i Jämtland och i Hälsingland. Hans tillnamn Gelline har emellertid lockat både lärda och lekmän att söka efter något gårds- eller bynamn, som skulle kunna ligga bakom benämningen. Därvid har Gällö särskilt kommit i blickpunkten.

Ur språklig synpunkt har det av några forskare ansetts vara försvarbart att härleda Arnljots binamn Gelline (Gellini) ur GälIö-namnet. De har därvid utgått från den äldre stavningen av namnet, Gällön (Gellön) och räknat det till de i Jämtland inte ovanliga *vin*-namnen, Gellvin > Gellin. (Lind, Arkiv f. nord. fil. 1920, s. 135 och Namn och Bygd 1920, s. 113f samt Olson 1922, s. 310 not.) De medeltida namnformerna slutar emellertid alla på -ö eller -øy, varför denna teori inte håller. (Ahnlund 1948, 99 f.) Likheten mellan Gällö(n) och Gelline måste därför uppfattas som en tillfällighet. (Flemström 1973.) Det är möjligt att de traditioner som lokaliserar Arnljot till Gällö har uppstått ur denna namnlighet, i varje fall måste de ha fått näring därav.

I den äldre lokala traditionen talas mera sällan om Arnljot Gelline utan i stället om "Arn i Gallo" eller "Gällö-kungen" (Persson 1923, s. 9, 121; 1925, s. 159; 1936, s. 65), "Anund i Gellön" (Hyltén-Cavallius anteckningar på 1840-talet efter jämtländska förbönder i Stockholm. MS i K. Bibl. Sthlm), "Anun i Gällön" eller "jätten Arnlist" (Hulphers 1775, s. 29).

Denne person eller sagohjälte skildras å ena sidan som en rik och mäktig per-

son, som hade egendomar långt utanför sockengränsen. (Persson 1925, s. 159.) Han beskrivs även "skön och ståtlig och så storväxt att andra stora män nådde honom endast till axlarna". (Persson 1923, s. 120.) Å andra sidan hade han rykte om sig att vara en stråtrövare. (Hulphers 1775, s. 29; Persson 1923, s. 120.) På Storön, den ö utanför nuvarande Gäl I ö samhälle, som förmodligen varit den ursprungliga bäraren av namnet Gällön, utpekas ännu i dag en grotta, i vilken han skall ha bott. Det berättas likaså att han drevs bort från ön och flydde till en grotta längre bort, i Förbergsberget, efter att först ha grävt ner sitt guld, vilket aldrig blivit återfunnet.

I dag hör man sällan namnen Arn eller Anun utan så gott som uteslutande Arnljot Gelline eller enbart Arnljot. Frågar man dagens Gällöbo hur han tänker sig gestalten, är det inte längre den rike Arn i Gällö och ännu mindre stråtrövaren från grottan på Storön som beskrivs, i stället tecknas en bild av den Arnljot, som vi känner från litteraturen, inte minst den tolkning som Wilhelm Peterson-Berger givit honom i sin opera med detta namn.

Peterson-Bergers musikdrama uppfördes på Kungl. teatern i Stockholm första gången år 1910 och har därefter spelats med jämna mellanrum. Redan 1908 hade emellertid en del av operan uppförts på Frösön i Jämtland. Med anledning av Östersunds stads 150-årsjubileum år 1936 utformade Peterson-Berger ett festspel, som alltsedan dess varje sommar framförs på Frösön, tidigare i det fria med Oviksfjällen som effektiv bakgrund, numera i Frösöhangaren, där festivalen kan äga rum utan risk för en nyckfull väderlek.

(Anm. Arnljot började 1935, något uppförande i flyghangar på f.d. Jämtlands flygflottilj, F 4, finns ej omnämnt i förenings handlingar. / C Red.)

Peterson-Berger låter visserligen Arnljot härstamma från Gällö, men han förlägger dramats handling helt och hållet till bygden omkring Storsjön. Han framställer Arnljot som en genom stora provningar

luttrad och ädel person, som lovsjunger sin hembygd i ett fritt land, Jämtland.

Arnljot blev på detta sätt en symbol för hembygdskärleken. I hela Jämtland blev denna nya uppfattning av Arnljot mycket populär och kom att omhuldas på mångahanda sätt. Som ett exempel kan nämnas att Jämtslöjds förening vid denna tid komponerade en bonad i s k finnvävnad med en stiliserad Arnljot-gestalt framför en rad av fjäll som motiv jämte texten: "Hit har jag längtat." Denna bonad var länge en omtyckt present i olika sammanhang och finns därför i många hem i Jämtland.

Kampen och hjälten Arnljot har varit ett kärt ämne för diktare både lokalt och i vidare sammanhang. År 1896 utgav t ex V.H. Wickström i Östersund en roman, Arnljot Gällina, som blev flitigt läst. Även i Norge har han blivit huvudperson i ett diktverk. Det var Bjørnstjerne Bjørnson som med sin romancykel "Arnljot Gjelline" (1870) ville hylla den nordiska folkandan genom att återge berättelsen om den svenske vikingen, som drog till Norge för att ställa sig till förfogande i en angelägenhet som inte bara gällde ett enda land utan hela mänskligheten, kristendomen. Härvid framställde han Arnljot som en fri och obunden viking, inte speciellt som jämtlänning.

I Norge tycks det annars inte finnas några traditioner om Arnljot. Möjligen kan man tänka sig en gestaltning av hans person på de i Norge ganska talrika bildframställningarna av slaget vid Stiklestad. Detta kan särskilt vara fallet i fråga om en freskomålning i Stiklestads kyrka föreställande Olav och dennes närmaste män.

I litteraturen har alltså Arnljots person tolkats vid flera tillfällen. Trots att detta skett på olika sätt torde ändå samma källa ha legat till grund för alla framställningarna, nämligen Snorre Sturlasons Olavssaga. När ett ämne många gånger behandlas litterärt kan det vara svårt att veta var den muntliga traditionen därom egentligen har sin rot.

Huru därmed än förhåller sig är det

tydligt att 1900-talets allmänna glorifiering av Arn Ijot-gestalten, vilken även färgar den lokala tradition som vi i dag möter om Arn Ijot i Gällö-bygden, medverkat till att gamla traditioner och lärda spekulationer om Arnljots samband just med Gällö kommit att återupplivas och tagas ad notam. Detta har av allt att döma tagit särskild fart vid en tid, då man började känna sin identitet hotad på grund av samhällets omgruppering i större enheter. Även turistväsendet torde ha bidragit till att skapa ett behov att ge den egna bygden en profil.

Litteraturförteckning:

- Ahnlund, N., 1948. Jämtlands och Härjedalens historia intill 1537.I. Stockholm.
- Bjørnson, Bjørnstjerne, 1870. Arnljot Gjelline.
- Bringéus, N.A., 1964, Folktraditioner från Jämtland. Meddelade av Olof Tirén och Sven Wagenius 1842-1843. Med inledning och anmärkningar utgivna av N.A.B. (Jämten. Årg. 58, s. 83.)
- Flemström, B., 1972. Jämtländska ortnamn. Östersund.
- Heimskringla. I-III. Utg. B. Adalbjarnarson. 1941-1951. Reykjavík. (= Islensk fornrit. XXVI-XXVIII.)
- Hülphers, A. Abr.son, 1775- Samlingar til en Beskrifning öfwer Norrland. Andra och tredje Samlingen om Jämtland och Herjedalen. Westerås. Faks. 1912. Stockholm.
- Lind, E.H., 1920. Nordiska personnamn. Strödda iakttagelser och tolkningsförsök. (Arkiv för nordisk filologi. Bd 36. N.F. Bd 32, s. 301.)
- Lind, E.H., 1920. Strödda bidrag och förslag till ortnamnsförklaringar. (Namn och Bygd. Årg. 8, s. 126.)
- Olson, E., 1922. Se Snorre Sturlason.
- Persson, P., 1923. Refsunds socken i Jämtlands län. Historiska och geografiska anteckningar samt dokumentavskrifter, i. Östersund.
- 1925. Sundsjö socken i Jämtlands län. Historiska och geografiska anteckningar

samt dokumentavskrifter. Östersund.
 - 1936. Revsunds socken i Jämtlands län.
 Andra samlingen. Innehållande förklar-
 ingar, tillägg och dokumentavskrifter
 rörande socknens historia samt en ord-
 lista ur revsunds målet. Lund.
 Peterson-Berger, W., 1910. Arnljot. Han-
 dling i tre akter. Stockholm.
 Snorre Sturlason, Norges konungasagor
 översatta av E. Olson. I, 1919; II, 1922;
 III, 1926. Lund.
 Wickström, V.H., 1896. Arnljot Gäl lina.
 Östersund.

Tidigare publicerad i NORVEG. Folkeliv-
 sgranskning 21, 1978, s. 59 ff.

Åsa Nyman

Till A-T genom Kent Knutsson, 2016.

Jakten på Revsunds kommunvapen.

Hur jag än sökte på nätet så hittade jag ingen bild på Revsunds gamla kommunvapen. Det var som att vapnet aldrig hade existerat! Jag skrev till Bräcke kommun och bad dem att leta fram något ur sitt arkiv, då Revsunds kommun gick upp i Bräcke kommun vid kommunreformen. Även det var resultatlöst.

Jag hade nästan gett upp min jakt när Björn Johansson, en klasskompis från högskolan och gymnasiet, ringde mig. Han spelade Sigurd samma år som jag spelade Gudfast, och vi båda varit med i Arnöjot-spelet i över 10 år (förövrigt rekryterade 2002 av Maud Henrik-Jonsson under vår gemensamma tid som "gatumusikanter", men det är en annan historia.) Björn erbjöd mig ett antal vapensköldar som han hade kommit över. Ovetande om min efterforskning så erbjöd han mig olika sköldar från jämtländska kommuner tillverkade på 50-talet. Flera av kommunerna vad sådana som inte finns längre. Han förklarade över telefonen hur de såg ut. När han beskrev den gyllene vikingen mot röd bakgrund så förstod jag att han hade det jag sökte. Revsunds vapensköld med motiv av Arnljot var återfunnen!

Av: Patrik Andersson

Revsunds kommuns vapen, 1948

Vapenbeskrivning (blasonering)

"I rött fält en stående viking av guld, som i högra handen håller ett stolpvis ställt spjut och på den vänstra armen bär en rund sköld."

Ett vapen fastställs till sitt innehåll genom en vapenbeskrivning, traditionellt namn blasonering. Avbildningen av blasoneringen är konstnärens tolkning av denna, som alltså kan variera över tid och med konstnär. Det är alltså blasoneringen som är det väsentliga - till skillnad från en logotyp som är fixerad till sitt utseende. / C Red.

Revsunds landskommun bildades 1863-01-01 i Revsunds socken i samband med att 1862 års kommunalförordningar trädde i kraft. 1891 utbröts Nyhems landskommun. Socknen delades alltså i två delar - kommunen och församlingen. Vid den landsomfattande kommunreformen 1952-01-01 gick kommunerna Bodsjö och Sundsjö upp i Revsund. Revsunds kommun uppgick i Bräcke kommun 1974-01-01. Fr.o.m. 1 januari 2016 inrättades begreppet "distrikt" (Revsunds distrikt) som har den omfattning till ytan som socknen och församlingen hade. De är oföränderliga, liksom landskapen./ C Red.

STÖD-MEDLEM?

Om Du som medlem inte kan medverka i årets uppsättning uppmanar vi Dig enträget att bli stödmedlem i föreningen.

Som stödmedlem är Du framförallt fortfarande medlem, även om Du inte medverkar aktivt under årets uppsättning och Ditt stödmedlemskap behövs!

Som stödmedlem får Du fortsatt AT och blir kallad till årsmötet och kan fullt ut fortsätta Ditt deltagande i föreningens verksamhet och utveckling utom då att verka aktivt i årets uppsättning. Givetvis får Du också besöka årets föreställning och delta i exempelvis premiär- och finalfest.

Det är viktigt att notera att man kan bli stödmedlem utan att förut ha varit aktiv i föreningen, men känner att man på något sätt vill stödja föreningens verksamhet - Du är varmt välkommen!

Hur blir man stödmedlem?

Det är enkelt, man betalar helt enkelt den av årsmötet fastställda årsavgiften för stödmedlem, 200 kr, till föreningens plusgirokonto (50 30 51-5) (och KOM IHÅG att vara tydlig med från vem betalningen kommer!) och sänder vid behov ett meddelande till föreningens sekreterare Jens Bäckman på epost: sekr@arnljot.se, med grundläggande person- och kontaktuppgifter.

Det går också att lösa stödmedlemskap i kassan vid entrén när Du kommer till föreställningen.

Föreningen har alltså tre former av medlemskap:

- **AKTIV-medlem** (deltar aktivt i årets uppsättning och betalar s.a.s. medlemsavgiften med sitt deltagande och arbete)
- **STÖD-medlem** (betalar av årsmötet fastställd medlemsavgift)
- **HEDERS-medlem** (väljs av årsmötet)

BESÖK SPELEN I SOMMAR!

lö 9/7 till sö 17/7,
utom onsdag 13/7.

Vardagar kl.19:00 Lördag och
söndag kl. 15:00

Speluppehåll onsdag 8 juli

Priser:180 kr (fullpris)
150 kr (studerande/pensionärer)
Barn under 15 år går in gratis.

OBS!

Biljetten ger inträde till valfri
föreställning!

Sprid budskapet!

**Föreningen och spelen
behöver sina
stödmedlemmar!
Välkommen!**

FÖRENINGEN - vad är det?

Teaterföreningen Arnljotspelen är en fri obunden amatörteaterförening, som har sitt främsta syfte att varje sommar uppföra Wilhelm Peterson-Bergers vikingadrama Arnljot.

Föreningen bildades 1937, under namnet "Amatörföreningen Frösöspelen", på initiativ av Wilhelm Peterson-Berger. 1989 ändrades namnet till Teaterföreningen Arnljotspelen. Samtidigt med föreningen bildades "Stiftelsen för Frösöspelen", med uppgift att säkra spelen och äga lägden, efter PB:s död tillfördes stiftelsen även Sommarhagen och bytte namn till Peterson-Berger stiftelsen.

Föreningen är en öppen förening som vänder sig till alla som är intresserade av att delta i en teaterproduktion. Det finns inga inträdeskrav. Alla som vill vara med är välkomna, vare sig man vill stå på scen - eller finnas med på någon annan plats i produktionen. Allt under ledning av en professionell regissör.

Som alla föreningar finns en styrelse och den leds av en ordförande, härutöver har föreningen ett antal valda "särskilda befattningshavare" med olika ansvarsområden, så är redaktören och redaktionen för Arnljot Tidender en sådan funktion.

"Ett Arnljotår" börjar den 1 oktober och först ut är årsmötet - med val och middag m.m., det kallas för blotet, nästa tillfälle till gemensam träff brukar vara en träff med ensemblen och regissören i mars, vårstädning av själva lägden i maj, tätt följt av talrepstart i juni då regissören s.a.s. flyttar till Frösön för den kommande månaden. Sedan är det dags för storsamling och det är vårt begrepp för start av repetitionsperioden med hela föreningen, en bit in i

juni. Sedan är det verkligen fullt ös fram till premiären och spelveckan. Normalt är det 8 stycken föreställningar - just nu från lördag till nästföljande söndag med ett speluppehåll på onsdagen. Det är dessutom de två festerna, premiär- och final som har egna särskilda traditioner. På tal om mat, vi är duktiga på att fika under repetitions- och spelperioden! Sedan pustar vi ut och lämnar lägden med omtumlande känslor för att återvända för höststädning i augusti, då lägden snyggas upp och rustas för vinterns dvala. Styrelsen har nu en hektisk tid att sammanställa det gångna året och förbereda inför verksamhetsårs slut 30/9 och det kommande "blotet".

I föreningen finns tre former av medlemskap; *aktiv medlem* - det innebär att man är med i uppsättningen av årets spel ute på lägden, antingen på eller bakom scenen. Den andra formen är *stödmedlem*. Då är man av olika anledningar inte med i uppsättningen. Stödmedlemmar är till huvuddelen i.d. aktiva medlemmar, men man behöver inte ha varit aktiv för att bli stödmedlem. (se särskild artikel). Sedan har vi också *hedersmedlemmar*. Dessa väljs av årsmötet och är befriade från alla pålagor. Hedersmedlem är på sitt sätt en del av föreningens utmärkelssystem, som även omfattar tre-års, tio- och, sedan årsmötet 2011, tjugofem-årsmärken. Det finns mer att upptäcka, en del framgår av föreningens hemsida (www.arnljot.se), men det bästa sättet är förstås att uppleva det som medlem!

C Red

Anm. tidigare i n:r 2/2012 och 1/2015

Besök vår Facebook-sida!

Sök bara på
"Teaterföreningen Arnljotspelen"
i denna grupp kan alla som vill bli "medlemmar".
Sedan har vi även "Arnljot - under arbetets gång",
för de som deltar i uppsättningen!

Ledare...

Det är så man direkt undrar - att få ut vår tidning är inte alltid så lätt, bl.a. eftersom det behövs artiklar och de måste komma in för att det skall finnas något att publicera. Det kan förstås också finnas andra oklarheter som fördröjer eller förhindrar en utgivning. Nu har inte tidningen kommit ut på ett år, men det är redaktionens förhoppning att vi i år skall kunna bättra oss på den punkten med medlemmarnas benägna bistånd. Rekordet ligger på fem nummer på ett år, till den fjälltoppen lär vi inte nå i år, men skam den som ger sig!

Nästa nummer torde behandla det kommande årsmötet.

Redaktionen består enligt
årsmötesbeslut 2015 av:

Mikael Andersson, chefredaktör
Patrik Andersson och Mattias Nilsson

samt ett antal "frilansande" skribenter

Redaktionen för AT
at@arnljot.se

MANUS 6:e upplagan...

En favorit i repris... Förra året, 2015, kunde jag glatt meddela att den 6:e upplagan av manus var klart för ev. tryckning. Nåväl, det visade sig inte riktigt hålla måttet - ytterligare korrektur återstod och dessutom behövde vi ju vara överens om hur själva formatet skulle vara - lika som tidigare, eller något annat. Korrekturet är nog i det närmaste färdigt, men formatet är inte klart än. Stort tack till bl.a. regissör Stefan Moberg för stöd i arbetet. Dessutom har det visat sig att det finns ett antal manus kvar av förra tryckningen, så det lär dröja ett tag till innan det faktiskt blir dags för en regelrätt tryckning.

Det är förstås värdefullt att ha manus i en helt komplett digitaliserad form, vilket har varit till nytta för årets uppsättning och dess regissör Håkan Borgsten.

C Red.

Inför premiären et.c.

För att underlätta för varandra och för de som har visst samordningsansvar och brukar ha en hel del att berätta om olika saker vid samlingarna, har togs ett "anslag/affisch" fram förra året. Då innehållet s.a.s. "står sig" återupprepas det här:

INFÖR PREMIÄRFESTEN

- Enkelt uttryckt - det är en grillfest! Festen börjar i princip efter föreställningen, men brukar komma igång framemot 18:30-19:00.
- Du tar med Dig det Du vill äta själv, likaså det Du skall äta det på!
- (inga bestick finns tillgängliga i köket)
- Du diskar också efter Dig själv - dock inte genom att grisa ned i köket!
- Alkohol må förtäras, men då skall man ha fyllt 18 år (myndig).
- Under premiärkvällen kommer troligen en frågesport mellan lag (följen) att anordnas. Reglerna för denna kommer i så fall i särskild ordning att meddelas under kvällen.

Övernattning kan ske på lägden i tält (medfört) eller i t.ex. loge.

Känt citat:
KUNG PÅ NATTEN -
KUNG PÅ DA'N!

INFÖR FINALFESTEN

- Se om premiärfesten vad gäller mat och alkohol och därmed sammanhängande.
- Under finalfesten kommer, troligen, traditionsenligt parodin "Barnljot" upp, det inträffar vid midnatt.

EFTER SISTA FÖRESTÄLLNINGEN

Efter att vi blivit avtackade på scen et.c. så övergår vi till avveckling:

- Kostymer och annan utrustning skall lämnas tillbaka på anvisad plats.
- Alla utrymmen, loger et.c. skall städas. Det ansvarar resp. loge för. Det är första städningen inför vintern och den skall göras grundligt och

noggrannt. Kompletterande städning m.m. sker sedan vid höststädningen i augusti då lägden vinterbonas.

- När städning et.c. är KLAR och GODKÄND blir det dags för gemensamt inmundigande av tårta följt av utdelning av bl.a. årsmärken ("1", "3 och 10 års").
- Vi genomför "utflyttat årsmöte" och bestämmer speltiderna inför nästa år.
- Vi skiljs åt och träffas igen vid höststädningen.

I år, 2016, utdelades det ett infoblad

"Bra att veta Arnljotlägden"

Toaletter finns nedan "Utgård" på väg till parkeringen på Kompositörsvägen.

"Freja" heter kvinnologen och "Loke" heter herrlogen. Där finns det ett antal skåp där Du kan hänga Dig och förvara saker. Vi fikar massor i den här föreningen! Gott! Men, ta med Dig en egen mugg att ha här ute på lägden till fikat. Annat porslin går bra att låna i köket. Men, kom ihåg att diska efter Dig. Alla diskar efter sig själva i köket. Till och med Arnljot.

Kylskåp och mikrovågsugn finns i de flesta loger. Använd dem istället för de i köket, det blir trångt för fikat där inne! Så ta med extra mat för att hålla humöret uppe under långa rep.

Har Du specialkost av något slag? Prata med fikaansvarig, så gör denne såg gott det går.

Din närvaro på Arnljotlägden tycker vi är

jättebra! Ännu bättre blir det om Du skriver upp den också, för då får föreningen pengar. (Inom ramen för studiecirkelverksamheten). Närvarolistor hänger inne på Kontoret (Mimers brunn), så gör det till en vana att alltid sätta ett kryss efter Ditt namn när Du är här. Anm. Det har också betydelse för att räknas som aktiv medlem. För att hänga med, dela bilder, fixa eller bjuda skjuts till lägden, gå med i gruppen Teaterföreningen Arnljotspelen på Facebook eller spana in www.arnljot.se. Något som inte stod med här och Du inte vet vem Du skall fråga? Så gå med i vår Facebookgrupp: "Arnljot under arbetets gång" och fråga på.

Ordf. och C Red

Äldre härliga nummer av Arnljot-Tidender finner Du på vår hemsida! se under "nedladdningsbart"

Där finner Du också ett antal äldre verksamhetsberättelser att förkovra sig i!

<http://www.arnljot.se/category/nerladdningsbara-pdf-filer>

ARNLJOT TIDENDER
Från 1998 och in i framtiden!
Tjugo år 2018!
Nästa nummer är det 50:e!

Gällande verksamhetsplan

2016-07-08 (fredag)
Generalrepetition kl.19:00

2016-07-09 (lördag)
Premiär, kl. 15:00

2016-07-10 (söndag)
Andra förest., kl. 15

2016-07-11 (måndag)
Tredje förest., kl. 19

2016-07-12 (tisdag)
Fjärde förest., kl. 19

2016-07-13 (onsdag)
Speluppehåll

2016-07-14 (torsdag)
Femte förest., kl. 19

2016-07-15 (fredag)
Sjätte förest., kl. 19

2016-07-16 (lördag)
Sjunde förest., kl. 15

2016-07-17 (söndag)
Åttonde förest., kl. 15
med bl.a. utflyttat årsmöte

2016-08-11
Höststädning

2016-09-30
Verksamhetsårets slut och bokslut

2016-10-29
Årsmöte och Blot.

Slandrom, i midsommartid 1030

När jag var liten ville jag bli som min kusin. Han tycktes jämt hitta äventyret runt husknuten och han fruktade ingenting i hela världen.

Det var åtminstone så det verkade. Vi lekte tillsammans nästan varje dag under flera år. Det var förstås alltid han som bestämde vad vi skulle leka och hur. Det gjorde mig ingenting, jag har alltid föredragit att följa istället för att föra. Inte alls som Arnljot, han har alltid gått sin egen väg.

På den tiden bodde vi alla på släktgården i Gällö. Man hade låtit bygga ut långhuset så att det rymdes flera familjer som kunde spisa och sova tillsammans utan problem. Mina föräldrar och jag levde tillsammans i den södra delen av byggnaden medan Arnljot, Ingefrid, Vikar, Sunvis och Unn levde i den norra. Trots att vi bodde under samma tak var det som att vi levde i två olika världar. Det var kallare och mörkare på vår sida minns jag. Vintrarna speciellt var kärva.

Men jag var aldrig missunnsam. Inte det minsta. Det var ju så det var... Blotta tanken på att få sitta och dinera vid samma bord som min faster var ju någonting oerhört hedrande. Unn har alltid varit en drottning och jag lärde mig tidigt att både lyda och dyrka hennes minsta vink. Det var nu ingen konst, eftersom hon var en förträfflig kvinna dom krävde ens lydnad. Hade tiderna varit annorlunda kanske det hade varit bäst om hon hade blivit vald till Jämtlands hövding, inte hennes yngste son.

Snart nog växte jag och Arnljot upp och lämnade lekarna bakom oss. Åtminstone jag. Arnljots blick brann fortfarande lika häftigt var gång han talade om Gunhild, eller om att dra ut i Viking till söderlanden. Han hade inte längre tid för mig, och i sanningens namn hade inte jag tid för honom heller. Han hade sina erövringar att ta hand om i Sikelö och jag hade min nyvunna gård i Slandrom att sköta om. Ja visst har det väl hänt att jag känt avund för all den ära och rykte han vann i andra länder, fast samtidigt är jag den mer hemmastadda typen så det var nog ändå inget

liv jag skulle trivts med. Jag hade ändå fullt upp med att blidka faster.

Idag har det gått fem år sedan den ödesmättade dagen på Frösötinget. Fem år sedan drömmen om ett enat Jämtland sjönk i graven. Ack och ve! Det går nästan inte föreställa sig hur dåligt det har blivit! Nu för vi inte bara ett krig utan tre! Svearna kommer från öst och Norrmännen från väst och så har vi Arnljot som för sin egen strid emot oss alla på toppen av allt.

Om vi inte snart dukar under av dem så kommer vi att göra det av oss själva. Östmund har inte fått Jämtarna med sig, snarare tvärtom. Girighet och hat har präglat tinget på senare år. Alla vill åt makten, men ingen har stöd nog för att få med sig de andra hersarna. Det kommer bli ett inbordeskrig om vi inte gör någonting väldigt snart, Sanna mina ord....

Och vad värre är så har det nu föreslagits att jag skall regera nu när Östmund ligger för döden. Jag!? Hur kan de ens komma på en sån befängd tanke? Jag kan inte... Jag vill inte... Jag är ingen ledare. Visst jag kan skriva talen men jag är inte man nog att förverkliga dem? De kallar mig medlande men jag tror de låter mig hållas för att jag inte ses som ett hot. Och ja, jag är släkt med Arnljot och med Unn men det gör mig knappast lämpad. Dessutom har de inte glömt vem jag stödde den dagen för fem år sedan. Jag vet att många lägger skulden på mig... Åh gamla gudar och nya! Om jag blir vald då är det verkligen över. Nej måste finnas någon bättre, större.

Vad sade männen från Järpströmmen? Att Arnljot dragit till fjällen. Vad har han där att hämta? Hur länge orkar han leva laglös? Han svek så många den där gången, han förrådde den ljusaste dröm. Jag blev både arg och ledsen! Jag som har ställt upp för honom jämt ända sedan våra första barnsben, jag som varit hans moder trogen, jag som såg upp till honom som min förebild, jag som... Jag levde för att han skulle bli vald till konung och han förödde den plan som jag så varligt byggt upp med det där förbannade spjutet! Klart att man blir besviken ...

Men ju mer jag tänker tillbaks, ju mer förstår jag honom också. Det gick för fort, alldeles för fort. Vi lade hela Jämtlands tyngd på hans axlar och utan att låta honom få chans att landa. Jag undrar om han kan förlåta oss, förlåta mig... Jämtland behöver en hövding, en konung och det kan inte vara någon annan än han! Han kan ena oss,

bara han så önskar. Månde hans fredlöshet hävas om jag så skall dö! Dö? Ja, det gör jag i alla fall om jag inte lyckas övertyga tinget att välja honom till konung antar jag. Nå, det är i alla fall bättre att dö för någon som vet vad han vill än att själv förgås i ovisshetens olyckliga ok.

Faster, jag hoppas du kan se vad jag försöker göra. Jag vet att du inte finns här längre men jag tror mig att du ändå kan höra mig, se mig. Jag tycker det är så fruktansvärt tungt. All börda, alla förväntningar.. Jag orkar inte. Jag klarar det inte själv.. Jag önskar att du var här och kunde styra och ställa, berätta för mig vad jag skall göra. Nog för att du behandlade mig som ett husdjur för det mesta men du var rättvis och klarsynt, vilket är mer än vad jag känner mig. Jämtland behöver dina råd, faster, mer än någonsin. Jag behöver dem! Tänk om tingsmännen inte lyssnar på mig? Vad händer då med konungatanken? Vad händer då med Jämtland?

Nej Arnljot, det måste bli du. Jag ÄR din vän precis som förr. Jag kommer för att hämta dig kusin! Och jag gör det inte själv. Den här gången skall vi ställa allt till rätta - vi har inget annat val...

Sigurd i Slandrom

(David Nordling)

Målning i Arnljot-salen, Undersåkers hembygdsgård. Barbro Dillner

A - Post

Nästa nummer av A-T innehåller bl.a. kallelse till årsmötet 2016

Returadress:

AT c/o Redaktionen gm M. Andersson, Hårkmon 110, SE-836 92 LIT

www.arnljot.se